

Avsändarens tjänsteställe/handläggare

Enheten för miljö och hållbarhet
Linda Knutar

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se

kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

sandra.lennander@regeringskansliet.se

Handläggare/er beteckning

KN2025/02031

Datum

2025-12-16

Dnr

25RUN769

Sida

1(3)

Yttrande över remiss, Remiss promemoria Förslag om mål för en effektiv energianvändning

Inledning

Region Västernorrland välkomnar regeringens initiativ att tydliggöra energipolitikens inriktning genom ett nytt mål för en effektiv energianvändning.

Förslaget innehåller flera delar som ligger väl i linje med regionens egna prioriteringar enligt *Energi- och klimatstrategi för Västernorrland 2025–2030*, särskilt avseende behovet av ett robust och flexibelt energisystem som stödjer elektrifiering och regional utveckling. Västernorrlands strategi betonar särskilt vikten av god hushållning av resurser, dvs. att använda rätt energibärare till rätt användning, samt att minska effekt och utveckla flexibilitet som stämmer väl med prioriteringar enligt det nya målet.

Kvalitativt vs. kvantitativt mål

Region Västernorrland instämmer i att det finns fördelar med ett kvalitativt mål istället för kvantitativt. Det skapar ett systemperspektiv och möjliggör att flera faktorer kan beaktas som inte är begränsade till en viss indikator. Samtidigt riskerar ett kvalitativt mål att skapa otydlighet och bromsa arbete med energieffektivisering. Region Västernorrland vill betona vikten av relevanta och mätbara indikatorer som kan användas även på regional och lokal nivå, för att säkerställa att nationella mål får konkret genomslag i praktiskt arbete och att regionala förutsättningar beaktas. Energieffektiviseringsdirektivet (EED) sätter konkreta och kvantitativa mål kopplad till minskad energianvändning i EU:s medlemsländer. För Sverige betyder det ett sparkrav på genomsnitt 1,49 % mellan 2021-2030 med en stegvis höjning. Totalt ska Sverige minska sin slutliga energianvändning med cirka 20 % till 2030, vilket motsvarar ungefär 60 TWh. Ytterligare krav ligger på en offentlig sektor som ska minska

energianvändningen med 1,9 % per år. De målsättningarna bör beaktas i det nationella energieffektiviseringsmålet.

Fortsatt fokus på energieffektivisering

Promemorian lyfter vikten av ökad elektrifiering för att nå klimatmålen och verkar nedprioritera insatser för minskad energianvändning. Region Västernorrland delar inte det resonemanget. Att minska onödig användning av energi bidrar till systemnytta och ett effektivare energisystem som bör främjas parallellt med ökade elektrifieringen. Energikontoret Västernorrland, som är en del av Region Västernorrland, har länge jobbat med att främja energieffektivisering och förnybar energi i länet och vi ser positiva resultat av det arbetet. Energikontoret och Region Västernorrland driver för nuvarande ett ramprojekt där företag i länet erbjuds investeringsstöd för bl.a. energieffektiviseringsåtgärder. Genom de investeringarna kunde företag i Västernorrland påtagligt minska sin energianvändning och växthusgasutsläpp. De insatserna är också viktiga för att öka näringslivets konkurrenskraft. Vi ser likande styrmedel som ett bra komplement för att uppnå energieffektiviseringsmålet.

Helhetssyn på framtida elsystem

Syftet med det nya målet är att ”främja en samhällsekonomiskt effektiv användning av energi och effekt samt ett effektivt nyttjande av energisystemet som bidrar till den gröna omställningen och till en trygg energiförsörjning”. Förslaget lyfter bl.a. att effektiv energianvändning både handlar om energihushållning, att jämna ut effektoppar och mer flexibilitet i energisystemen. En annan faktor som bidrar till en effektivare elanvändning är infrastrukturutbyggnad. Trots den omfattande produktionen av grön el i Västernorrland finns den ofta inte tillgänglig där den behövs och när den behövs. För att säkerställa att elen används effektivt måste utbyggnaden av elnätet ske i en högre takt och fler aktörer bör få det enklare att bidra i nätutbyggnaden. Turordningsregler vid anslutningar bör också ses över för att ta bättre hänsyn till samhällsekonomisk effektivitet som är en vägledande princip i det nya målet.

Sammanfattning

Region Västernorrland ställer sig positivt till att regeringen vill tydliggöra energipolitikens inriktning genom ett nytt mål för en effektiv energianvändning. Förslaget bör dock kompletteras med relevanta indikatorer och en beskrivning av ett uppföljningssystem för att möjliggöra en fullständig bedömning. Region Västernorrland betonar dessutom vikten av energieffektiviseringsåtgärder och insatser för effektivare utveckling av elinfrastruktur som relevanta för att nå energieffektiviseringsmålet.

Region Västernorrland vill slutligen understryka vikten av att energipolitiken beaktar hela hållbarhetsperspektivet. Energieffektivisering och elektrifiering ska bidra till att minska klimatpåverkan utan att öka trycket på ekosystem, markanvändning eller sociala

klyftor. En framgångsrik energiomställning kräver att ekologiska, ekonomiska och sociala dimensioner vägs samman i en gemensam riktning.

REGION VÄSTERNORRLAND

Jonny Lundin
Ordförande regionala utvecklingsnämnden